पोखरा महानगरपालिका

स्थानीय राजपत्र

वर्ष : ३ पोखरा खण्ड : ३८ प्रमाणित मिति २०७६ माघ १० गते

भाग १

पोखरा महानगरपालिका

पोखरा प्रज्ञा प्रतिष्ठान ऐन २०७६

पोखरा प्रज्ञा प्रतिष्ठान ऐन २०७६

प्रस्तावनाः पोखरा महानगरका भाषा, साहित्य,संस्कृति, ललितकला, नाट्यकला, सङ्गीतकोअध्ययन अनुसन्धान गरी संरक्षण एवं संवर्द्धन गर्नकालागि पोखरा महानगरपालिकामा पोखराप्रज्ञा प्रतिष्ठानको स्थापना र सञ्चालन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

पोखरा महानगरपालिकाको नगरसभाले यो ऐन बनाएको छ ।

परिच्छेद–१
प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः** (१) यस ऐनको नाम “पोखराप्रज्ञा प्रतिष्ठान ऐन २०७६” रहेको छ ।

(२) यो ऐन स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशन भएपछि प्रारम्भ हुनेछ ।

२. **परिभाषाः** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा,

(क) “पोखराप्रज्ञा प्रतिष्ठान” भन्नाले दफा ३ बमोजिम स्थापना भएको पोखराप्रज्ञा प्रतिष्ठान सम्झनु पर्छ।

(ख) “प्रज्ञा प्रतिष्ठान” भन्नाले पोखराप्रज्ञा प्रतिष्ठान सम्झनु पर्छ ।

(ग) “ललितकला” भन्नाले चित्रकला, मूर्तिकला, हस्तकला, शिल्पकला र वास्तुकला सम्झनु पर्छ ।

(घ) “नाट्यकला” भन्नाले नाटक, अभिनय र रङ्गकर्म सम्झनुपर्छ ।

(ङ) “सङ्गीत” भन्नाले गायन, सङ्गीत, वादन र नृत्य सम्झनुपर्छ ।

(च) “प्रज्ञासभा” भन्नाले दफा ७ बमोजिमकोप्रज्ञा सभा सम्झनु पर्छ ।

(छ) “प्रज्ञा परिषद्” भन्नाले दफा ११ बमोजिमकोप्रज्ञा परिषद् सम्झनु पर्छ ।

(ज) “प्रमुख संरक्षक” भन्नाले दफा १४ बमोजिमको प्रमुख संरक्षक सम्झनु पर्छ ।

(झ) "संरक्षक" भन्नाले दफा १५ बमोजिमको संरक्षक सम्झनु पर्छ ।

(ञ) "कुलपति" भन्नाले दफा १६ बमोजिम नियुक्त प्रज्ञा प्रतिष्ठानका कुलपति सम्झनु पर्छ ।

(ट) "उपकुलपति" भन्नाले दफा १८ बमोजिम नियुक्तप्रज्ञा प्रतिष्ठानका उपकुलपति सम्झनु पर्छ ।

(ठ) "पदाधिकारी" भन्नाले कुलपति, उपकुलपति,प्रज्ञासभाकासदस्य(सचिव रप्रज्ञापरिषद्का सदस्य सम्झनुपर्छ ।

(ड) "तोकिएकोवा तोकिए बमोजिम" भन्नाले यस ऐनअन्तर्गत बनेको नियममा तोकिएको वा तोकिए बमोजिमसम्झनु पर्छ ।

परिच्छेद–२

पोखराप्रज्ञा प्रतिष्ठानको स्थापना तथा काम, कर्तव्य र अधिकार

३. **पोखराप्रज्ञा प्रतिष्ठान को स्थापना:** पोखरा महानगरपालिका क्षेत्र भित्र भाषा, साहित्य, संस्कृति,ललितकला, नाट्यकला, सङ्गीतको संरक्षण, संवर्द्धन र विकास गर्नकालागि पोखराप्रज्ञा प्रतिष्ठान स्थापना गरिएको छ ।

४. **कला, साहित्य, प्रतिष्ठान स्वशासित र संठित संस्था हुने:** (१) प्रज्ञा प्रतिष्ठान अविछिन्न उत्तराधिकारवालाएक स्वशासित र सङ्गठित संस्था हुनेछ ।

(२) प्रज्ञा प्रतिष्ठानको आफ्नो छुट्टै छाप र प्रतीक चिन्ह (लोगो) हुनेछ ।

(३) प्रज्ञा प्रतिष्ठानले प्रचलित कानूनबमोजिम व्यक्तिसरह चल अचल सम्पत्ति प्राप्त गर्न, उपयोग गर्न, बेचबिखन गर्न सक्नेछ तर प्रज्ञा प्रतिष्ठानले अचल सम्पत्ति बेचबिखन गर्दा पोखरा महानगरपालिका मार्फत नेपाल सरकारको स्वीकृतलिनु पर्नेछ ।

(४) प्रज्ञा प्रतिष्ठानले व्यक्ति सरह आफ्नो नामबाट नालिस उजूर गर्न र प्रतिष्ठान उपर पनि सोही नामबाट नालिस उजूर लाग्न सक्नेछ ।

(५) प्रज्ञा प्रतिष्ठानले व्यक्तिसरह करार गर्न र करारबमोजिमको अधिकार प्रयोग गर्न तथा दायित्व निर्वाह गर्न सक्नेछ ।

५. **प्रज्ञाप्रतिष्ठानको काम, कर्तव्य र अधिकारः** प्रज्ञा प्रतिष्ठानको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछः

(क) भाषा, साहित्य, संस्कृति, ललितकला, नाट्यकला, सङ्गीतको संरक्षण,संवर्द्धन र विकास गर्ने,

(ख) भाषा, साहित्य, संस्कृति, ललितकला, नाट्यकला, सङ्गीतसँग सम्बन्धित सामग्रीको सङ्कलन, अध्ययन, अनुसन्धान गरी कृति प्रकाशन गर्ने, गराउने,

(ग) भाषा, साहित्य,संस्कृति,ललितकला, नाट्यकला, सङ्गीतसम्बन्धी विविध विषयमा प्रादेशिक, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गोष्ठी, सम्मेलन, साहित्य महोत्सव, मञ्चन, प्रदर्शनी तथा प्रतियोगिताको आयोजना गर्ने, गराउने,

(घ) भाषा, साहित्य, संस्कृति, ललितकला, नाट्यकला, सङ्गीत सम्बन्धी विषयमा प्रादेशिक, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय सङ्घसंस्थासँग प्रचलित कानून बमोजिम सम्बन्ध कायम गरी पारस्परिक सहयोगको आदानप्रदान गर्ने,

(ङ) भाषा, साहित्य, संस्कृति, ललितकला, नाट्यकला, सङ्गीत सम्बन्धी विषयका प्रादेशिक, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गोष्ठीमा भाग लिने,

(च) महत्वपूर्ण कृतिको अनुवाद तथा प्रकाशन गर्ने, गराउने,

(छ) विभिन्न जातिका मौलिक संस्कृति र पहिचानको जगेर्ना गर्ने,

(ज) भाषा, साहित्य, संस्कृति, ललितकला, नाट्यकला, सङ्गीतका ग्रन्थ र सामग्री संग्रह गर्ने,

(झ) लोकसाहित्य, लोकसङ्गीत, लोकनृत्य जस्ता विधाका श्रव्यदृश्य सामग्रीको निर्माण, सङ्कलन, अध्ययन, अनुसन्धानगरी तिनको डिजिटल अभिलेख राख्ने,

(ञ) भाषा, साहित्य, संस्कृति, ललितकला, नाट्यकला, सङ्गीत सम्बन्धीत

विषयमा प्रतिभाको विकासगर्नेवातावरण सृजना गर्ने,

(ट) महानगर क्षेत्रभित्र रहेका लोपोन्मुख भाषा, लिपि, साहित्य, कला र संस्कृतिको संरक्षण, संवर्द्धन र विकास गर्ने,

(ठ) भाषा, साहित्य, संस्कृति, ललितकला, नाट्यकला, सङ्गीतका मौलिकता र विशिष्टतालाई राष्ट्रिय एवं अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रमा प्रचार(प्रसार गर्ने ।

परिच्छेद–३

प्रज्ञा प्रतिष्ठानको संठन संरचना

६. **पोखरा प्रज्ञा प्रतिष्ठानको संठनः** पोखरा प्रज्ञा प्रतिष्ठानको सङ्गठन संरचना देहायबमोजिम हुनेछः

(क) पोखरा प्रज्ञा सभा र

(ख) पोखरा प्रज्ञा परिषद्

७. **प्रज्ञा सभाः** (१)प्रज्ञा सभा सर्वोच्च अंग हुनेछ।

(२) प्रज्ञा सभाको गठन देहायबमोजिम हुनेछः

(क) कुलपति- अध्यक्ष

(ख) उपकुलपति(उपाध्यक्ष

(ग) प्रमुखले तोकेको कार्यपालिका सदस्य २ जना - सदस्य

(घ) सबन्धित विधाको क्षेत्रमा विशिष्ट योगदान पुऱ्याएका व्यक्तिहरू मध्येबाट दुईजनामहिलासहितप्रमुखले तोकेको ८ जना (सदस्य

(ङ) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत(सदस्य सचिव

(३) उपदफा (२) को खण्ड (क) र (ख) का पदहरु सोहि उपदफाको खण्ड (घ) वमोजिम मनोनित सदस्यहरुबाट प्रमुखले तोके वमोजिम हुनेछ

(४) उपदफा (२) बमोजिम मनोनित सदस्यहरूको पदावधि तीन वर्षको हुनेछ ।

(५) कुनै कारणले पोखरा प्रज्ञासभाका मनोनित सदस्यको पद रिक्त हुन

गएमा बाँकी अवधिका लागि त्यस्तो सदस्य जुन विधा वा क्षेत्रबाट मनोनयन भएको हो सोही विधा वा क्षेत्रबाट सदस्यकोमनोनयन गरिनेछ ।

(६) उपदफा (२) को खण्ड (घ) बमोजिम मनोनित सदस्यहरूले पारिश्रमिक पाउने छैनन । निजहरूले पाउने बैठक भत्ता लगायतका अन्य सेवा सुविधा तोकिए बमोजिम हुनेछ।

८. **सिफारिस समितिः** (१) दफा ७ को उपदफा (२) को खण्ड (घ) बमोजिमका पोखरा प्रज्ञासभाका सदस्य र प्रज्ञाप्रतिष्ठानका पदाधिकारीको मनोनयन तथा नियुक्तिका लागिनगरप्रमुख समक्ष नाम सिफारिस गर्न देहायबमोजिमको एक सिफारिस समिति रहनेछस(

(क) प्रमुखले तोकेको कार्यपालिका सदस्य मध्येबाट (संयोजक

(ख) प्रशासन महाशाखा प्रमुख (सदस्य

(ग) सम्बन्धित क्षेत्रमा विषय विज्ञबाट महानगरप्रमुखले तोकेकोएकजना(सदस्य

(२) उपदफा (१) बमोजिमको समितिले सभाको सदस्यमा मनोनयनको लागि नाम सिफारिस गर्दा भाषा, साहित्य, ललितकला, नाट्यकला, सङ्गीत, संस्कृति सम्बन्धी विधामा सृजना, अध्ययन तथा अनुसन्धान गरेका वा सो विधामा ख्याति आर्जन गरेका व्यक्तिहरूमध्येबाट सम्भव भएसम्म सबै जाति तथा भाषाभाषीलाई समेट्ने गरी र उक्त सबै विधाबाट प्रतिनिधित्व हुने गरी नाम सिफारिस गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको समितिले आफ्नो कार्यविधि आफैं निर्धारण गर्नसक्नेछ।

९. **प्रज्ञासभाको काम, कर्तव्य र अधिकारः** प्रज्ञासभाको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछस

(क) प्रज्ञाप्रतिष्ठानको नीति, योजना, वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम स्वीकृत गर्ने,

(ख) विद्वत वृत्ति, सम्मान तथा पुरस्कारको अनुमोदन गर्ने,

(ग) परिषद्लाई आवश्यक निर्देशन दिने र मार्गदर्शन गर्ने,

(घ) परिषद्का कामको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने,

(ङ) प्रतिष्ठानको कामका निम्ति आवश्यकताअनुसार विभागहरूको गठन गर्ने,

(च) भाषा, साहित्य, संस्कृति, ललितकला, नाट्यकला, सङ्गीत सम्बन्धीविषयमा विशिष्ट योगदान पुऱ्याएकाप्रादेशिक, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय व्यक्ति वा संस्थालाई विद्वत वृत्ति, पुरस्कार तथासम्मानकोव्यवस्था गर्ने,

(छ) नेपालप्रज्ञा प्रतिष्ठान, नेपाल ललितकलाप्रज्ञा प्रतिष्ठान तथा नेपाल सङ्गीत तथा नाट्य प्रज्ञा प्रतिष्ठान,प्रदेश प्रज्ञा प्रतिस्ठानसँग आवश्यक सम्बन्ध र समन्वय कायम गर्ने,

(ज) दफा ५ मा उल्लेख भए बमोजिमका काम गर्ने,

(झ) तोकिएबमोजिमका अन्य काम गर्ने।

१०. **प्रज्ञासभाको बैठकः** (१) सभाको बैठक वर्षको कम्तीमा एक पटक बस्नेछ।

(२) सभाको बैठक अध्यक्षले तोकेको मिति, समय र स्थानमा बस्नेछ।

(३) सभाको बैठक हुनुभन्दा कम्तीमा सात दिनअगावै बैठकमा छलफल हुने विषयको कार्यसूचीसहितको सूचना सदस्य(सचिवले सबै सदस्यहरूलाई दिनु पर्नेछ।

(४) सभामा तत्काल कायम रहेका सदस्य सङ्ख्याको पचास प्रतिशत भन्दा बढी सदस्यहरू उपस्थित भएमा सभाको बैठकका लागि गणपूरक सङ्ख्या पुगेको मानिनेछ।

(५) अध्यक्षलेसभाको अध्यक्षता गर्नेछ र निजको अनुपस्थितिमा उपाध्यक्षले अध्यक्षतागर्नेछ।

(६) सभाको बैठकमा बहुमतको राय मान्य हुनेछ र मत बराबर भएमा बैठकमा अध्यक्षता गर्ने व्यक्तिले निर्णायक मत दिनेछ।

(७) सभाको बैठकको निर्णय सभाका सदस्य(सचिवले प्रमाणित गर्नेछ।

(८) सभालेप्रज्ञा प्रतिष्ठानकाप्रमुख संरक्षक, संरक्षक र आजीवन सदस्यलाई सभाको बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ।

(९) सभाको बैठकसम्बन्धी अन्य कार्यविधि सभा आँफैले निर्धारण गरेबमोजिम हुनेछ।

११. **पोखरा प्रज्ञा परिषद्को गठनः** (१) पोखरा प्रज्ञाप्रतिष्ठानको कार्यकारी निकायका रूपमा काम गर्न एकपोखरा प्रज्ञापरिषद् रहनेछ ।

(२) पोखरा प्रज्ञापरिषद्को गठन देहायबमोजिम हुनेछः

(क) कुलपति (अध्यक्ष)

(ख) उपकुलपति (उपाध्यक्ष)

(ग) प्रज्ञा सभाका सदस्यहरूमध्येबाट कम्तीमा एकजना महिलासहित प्रमुखले तोकेको दुईजना (सदस्य)

(३) प्रज्ञासभाको सदस्य(सचिवले पोखरा प्रज्ञापरिषद्को कार्यकारी निर्देशकरही कार्य गर्नेछ ।

(४) कुनै कारणले उपदफा (२) को खण्ड (ग) बमोजिमका सदस्यको पद रिक्त हुन गएमा बाँकी अवधिको लागि त्यस्तो सदस्य जुन विधा वा क्षेत्रबाट मनोनित भएको हो सोही विधा वा क्षेत्रबाट अर्को व्यक्तिलाई मनोनयन गरिनेछ ।

(५) परिषद्का पदाधिकारीहरूको नियुक्ति एउटै पदमा दुई कार्यकालभन्दा बढी हुनेछैन ।

१२. **पोखरा प्रज्ञापरिषद्को काम, कर्तव्य र अधिकारः** पोखरा प्रज्ञापरिषद्को काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछस्

(क) पोखरा प्रज्ञासभाले गरेका निर्णय कार्यान्वयन गर्ने,

(ख) पोखरा प्रज्ञासभाले दिएका निर्देशन पालना गर्ने,

(ग) लेखापरीक्षणको प्रतिवेदन सभासमक्ष पेश गर्ने,

(घ) सदस्य (सचिवले पेश गरेको वार्षिक कार्यक्रम, बजेट, प्रगति प्रतिवेदन तथा अन्य प्रतिवेदन सम्बन्धमा छलफल तथा आवश्यकताअनुसार संशोधन गरी अनुमोदनका लागिसभासमक्ष पेश गर्ने,

(ङ) पोखरा प्रज्ञाप्रतिष्ठानको सम्पत्तिको व्यवस्थापन, सञ्चालन, संरक्षण र रेखदेख गर्ने, गराउने,

(च) पोखरा प्रज्ञाप्रतिष्ठानको कोषको व्यवस्था र सञ्चालन गर्ने,

(छ) पोखरा प्रज्ञाप्रतिष्ठानका लागि प्राप्त आर्थिक तथा अन्य सहयोग ग्रहण गर्ने,

(ज) पुस्तकालय, वाचनालय, सङ्ग्रहालय, ग्यालरी, रङ्गमञ्च र नाट्यशालाको स्थापना गर्ने,

(झ) विद्वत वृत्ति, सम्मान, कदर, तथा पुरस्कार अनुमोदनका लागि सभामा पेश गर्ने,

(ञ) परिषद्को काम कारबाहीका सम्बन्धमा आवश्यकताअनुसार समिति, उपसमिति गठन गर्ने र त्यस्तो समिति, उपसमितिको काम, कर्तव्य र अधिकार तोक्ने,

(ट) तोकिए बमोजिमका अन्य काम गर्ने।

१३. **पोखरा प्रज्ञापरिषद्को बैठकः** (१) पोखरा प्रज्ञापरिषद्को बैठक दुई महिनामा कम्तीमा एक पटक बस्नेछ।

(२) परिषद्को बैठक परिषद्को अध्यक्षले तोकेको मिति, समय र स्थानमा बस्नेछ ।

(३) परिषद्को बैठक हुनुभन्दा कम्तीमा चौबिस घण्टाअगावै बैठकमा छलफल हुने विषयको कार्यसूचीसहितको सूचना परिषद्को कार्यकारी निर्देशकले सबै सदस्यहरूलाई दिनु पर्नेछ ।

(४) परिषद्मा तत्काल कायम रहेका सदस्य सङ्ख्याको पचास प्रतिशत भन्दा बढी सदस्यहरू उपस्थित भएमा परिषद्को बैठकको गणपूरक सङ्ख्या पुगेको मानिनेछ ।

(५) पोखरा प्रज्ञापरिषद्को बैठकको अध्यक्षता परिषद्को अध्यक्षले र निजको अनुपस्थितिमा उपाध्यक्षले गर्नेछन् ।

(६) पोखरा प्रज्ञापरिषद्को बैठकमा बहुमतको राय मान्य हुनेछ र मत बराबर भएमा बैठकमा अध्यक्षता गर्ने व्यक्तिले निर्णायक मत दिनेछ ।

(७) पोखरा प्रज्ञापरिषद्को बैठकको निर्णय परिषद्को सदस्य(सचिवले प्रमाणित गर्नेछ ।

(८) पोखरा प्रज्ञापरिषद्को बैठकसम्बन्धी अन्य कार्यविधि परिषद् आफैले निर्धारण गरेबमोजिम हुनेछ।

परिच्छेद–४

प्रमुख संरक्षक, संरक्षक, पदाधिकारी तथा कर्मचारी

१४. **प्रमुख संरक्षक र संरक्षकः** (१) पोखरा प्रज्ञाप्रतिष्ठानको प्रमुख संरक्षकमहानगर प्रमुख हुनेछ।

(२) पोखरा प्रज्ञाप्रतिष्ठानको संरक्षक महानगर उपप्रमुख हुनेछ।

१५. **कुलपतिः** (१) पोखरा प्रज्ञाप्रतिष्ठानमा कुलपति रहनेछन् ।

(२) दफा ७ को उपदफा (२) को खण्ड (घ) बमोजिमका सदस्यहरू मध्येबाट महानगरप्रमुखले कुलपतिको नियुक्ति गर्नेछ।

(३) पोखरा प्रज्ञाप्रतिष्ठानको प्रमुख पदाधिकारीको कामकुलपतिलेगर्नेछ।

१६. **कुलपतिको काम, कर्तव्य र अधिकारः** यस ऐनमा कुलपतिले गर्ने भनि तोकिए देखि वाहेक देहायका काम, कर्तव्य र अधिकार कुलपतिले गर्नुपर्नेछ,

(क) पोखरा प्रज्ञासभा तथा पोखरा प्रज्ञापरिषद्ले गरेका निर्णयकार्यान्वयन गर्ने, गराउने,

(ख) पोखरा प्रज्ञाप्रतिष्ठानको वार्षिक कार्यक्रम, बजेट, प्रतिवेदन तथा अन्य प्रतिवेदन तयार गर्न लगाउने,

(ग) पोखरा प्रज्ञाप्रतिष्ठानको काम, कारबाही तथा कर्मचारी प्रशासनको सामान्य नियन्त्रण गर्ने,

(घ) पोखरा प्रज्ञापरिषद्को स्वीकृति लिई पोखरा प्रज्ञाप्रतिष्ठानका तर्फबाट करार गर्ने,

(ङ) स्वदेशी तथा विदेशी सङ्घ संस्था एवम् सङ्घ तथा अन्य प्रदेशका पोखरा प्रज्ञाप्रतिष्ठानहरूसँग सम्बन्धित विषयमा प्रचलित कानून बमोजिमसम्बन्ध कायम गर्ने,

(च) पोखरा प्रज्ञासभा तथा पोखरा प्रज्ञापरिषद्ले समयसमयमा दिएका निर्देशन कार्यान्वयन गर्ने,

(छ) तोकिएबमोजिमका अन्य काम गर्ने ।

१८. **उपकुलपतिः** (१)पोखरा प्रज्ञाप्रतिष्ठानमा उपकुलपति रहनेछ।

(२) दफा ७ को उपदफा (२) को खण्ड (घ) बमोजिमका सदस्यहरू मध्येबाट महानगर प्रमुखले लेउपकुलपतिको नियुक्ति गर्नेछ।

१९. **उपकुलपतिको काम, कर्तव्य र अधिकारः** यस ऐनमा उपकुलपतिले गर्ने भनि तोकिए देखि वाहेक देहायका काम, कर्तव्य र अधिकार उपकुलपतिले गर्नुपर्नेछ,

(क) पोखरा प्रज्ञासभा तथा पोखरा प्रज्ञापरिषद्ले गरेका निर्णय कार्यान्वयन गर्न कुलपतिलाई सहयोग गर्ने,

(ख) कुलपतिको अनुपस्थितिमा निजले गर्ने सबै काम गर्ने,

(ग) कुलपतिको निर्देशनमा अन्य काम गर्ने ।

२०. **सदस्य–सचिव र कार्यकारी निर्देशकः** पोखरा प्रज्ञासभाको सदस्य(सचिव तथा पोखरा प्रज्ञापरिषद्को को कार्यकारी निर्देशक काम, कर्तव्य र अधिकार तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

२१. **पदाधिकारीसम्बन्धी व्यवस्थाः** (१) पदाधिकारीको पारिश्रमिक, सेवाका शर्त र सुविधा तोकिएबमोजिम हुनेछ ।

२२. **पद रिक्त हुने अवस्थाः** देहायका अवस्थामा पदाधिकारी र सभाका सदस्यको पद रिक्त भएको मानिनेछः(

(क) पदावधि समाप्त भएमा,

(ख) राजीनामा दिएमा,

(ग) मानसिक सन्तुलन ठीक नभएमा,

(घ) नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट सजाय पाएमा,

(ङ) दफा २३ बमोजिम पदबाट हटेमा, वा

(च) मृत्यु भएमा ।

२३. **पदबाट हटाउन सक्ने**: (१) पदाधिकारी वा सभाका सदस्यले यस ऐनको उद्देश्यबमोजिम काम नगरेको वा आफ्नो पदअनुकूलको आचरण नगरेको वा इमान्दारीपूर्वक कार्य नगरेको वा निजमा कार्यक्षमताको अभाव भएको कारण देखाई सभामा तत्काल कायम रहेका एक चौथाई सदस्यले प्रमुख संरक्षक समक्ष लिखित निवेदन दिएमा कार्यपालिका सदस्यहरूमध्येबाट एक छानबिन समिति गठन गर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको छानबिन समितिले सो सम्बन्धमा छानबिन गरी आफ्नो प्रतिवेदन महानगरप्रमुख समक्ष पेश गर्नेछ र महानगर प्रमुखले त्यस्तो प्रतिवेदन छलफलका लागि सभा समक्षराख्ने व्यवस्था गर्नुपर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम पेश भएको प्रतिवेदनका सम्बन्धमा सभामा छलफल हुँदा सभाका बहुमत सदस्यबाट पदाधिकारी वा सभाका सदस्यले यस ऐनको उद्देश्यबमोजिम काम नगरेको वा आफ्नो पदअनुकूलको आचरण नगरेको वा इमान्दारितापूर्वक काम नगरेको वा निजमा कार्यदक्षताको अभाव भएको भनी निर्णय गरेमा प्रमुख संरक्षकले त्यस्तो पदाधिकारी वा सभाका सदस्यलाई पदबाट हटाउनसक्नेछ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम पदाधिकारी वा सभाका सदस्यलाई पदबाट हटाउनुअघि निजलाई सफाइ पेश गर्ने मनासिव मौका दिनु पर्नेछ ।

२४. **कर्मचारीः** (१) पोखरा प्रज्ञाप्रतिष्ठानमा तोकिएको सङ्ख्यामा कर्मचारी रहनेछन्।

(२) उपदफा (१) बमोजिमका कर्मचारीको व्यवस्था पोखरा महानगरापालिकाले गर्नेछ ।

परिच्छेद–५

कोष तथा लेखा नियन्त्रण

२५. **पोखरा प्रज्ञाप्रतिष्ठानको कोषः** (१)पोखरा प्रज्ञाप्रतिष्ठानको आफ्नो छुट्टै कोष रहनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको कोषमा देहायका रकमहरू रहनेछन् स(

(क) पोखरा महानगरपालिकाबाट प्राप्त रकम,

(ख) नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त सहयोग रकम,

(ग) विदेशी सरकार वा संघसंस्था वा व्यक्तिबाट प्राप्त सहयोग रकम,

(घ) सङ्घ, संस्था वा व्यक्ति वा दानदातव्यबाट प्राप्त रकम, र

(ङ) अन्य कुनै स्रोतबाट प्राप्त रकम।

(३) उपदफा (२) को खण्ड (ग) बमोजिम विदेशी सरकार, संघसंस्था वा व्यक्तिबाट सहयोग प्राप्त गर्नु अघि पोखरा प्रज्ञाप्रतिष्ठानले पोखरा महानगरपालिका मार्फत नेपाल सरकारको स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।

(४) कोषको रकम पोखरा प्रज्ञाप्रतिष्ठानले तोकेको बैङ्कमा खाता खोली जम्मा गर्नु पर्नेछ ।

(५) पोखरा प्रज्ञाप्रतिष्ठानको कोष र खाताको सञ्चालन तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

(६) पोखरा प्रज्ञाप्रतिष्ठानको सबै खर्च उपदफा (१) बमोजिमको कोषबाट व्यहोरिनेछ ।

२६. **लेखा र लेखापरीक्षणः** (१) पोखरा प्रज्ञाप्रतिष्ठानको आयव्ययको लेखा पोखरा महानगरपालिकाले अपनाएको लेखा प्रणाली बमोजिम राखिनेछ ।

(२) पोखरा प्रज्ञाप्रतिष्ठानको लेखाको लेखापरीक्षण महालेखापरीक्षकको कार्यालयबाट हुनेछ ।

परिच्छेद–६
विविध

२७. मानार्थ तथा आजीवन सदस्यता: (१) भाषा, साहित्य, संस्कृति, ललितकला, नाट्यकला वा सङ्गीतको विकासमाविशिष्ट योगदान पुऱ्याएका राष्ट्रिय एवं अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रमा महानगरपालिकाको गौरव बढाउने स्वदेशी वा विदेशी व्यक्तिलाई सभाले परिषद्को सिफारिसमाप्रज्ञा प्रतिष्ठानकोमानार्थ सदस्यता प्रदान गर्न सक्नेछ।

(२) भाषा, साहित्य, संस्कृति, ललितकला, नाट्यकला वा सङ्गीत सम्बन्धीविषयमा विशिष्ट योगदानपुऱ्याउने नेपाली नागरिकलाई सभाले पोखरा प्रज्ञाप्रतिष्ठानको आजीवन सदस्यता प्रदान गर्न सक्नेछ।

(३) उपदफा (१) र (२) बमोजिम मानार्थ सदस्यता तथा आजीवन सदस्यता प्रदान गर्नेआधार तोकिएबमोजिम हुनेछ।

(४) पोखरा प्रज्ञाप्रतिष्ठानका आजीवन सदस्यले पारिश्रमिक पाउने छैनन्। निजहरूले पाउने बैठक भत्ता लगायतका अन्य सेवा सुविधा तोकिए बमोजिम हुनेछ।

(५) पोखरा प्रज्ञासभाले मानार्थ सदस्य र आजीवन सदस्यलाई तोकिएको अवस्थामा सदस्यताबाटहटाउन सक्नेछ।

(६) यस दफा बमोजिमका मानार्थ सदस्य र आजीवन सदस्यलाई पोखरा प्रज्ञासभामा मतदानको अधिकार हुने छैन।

२८. **सम्मान तथा पुरस्कार प्रदान गर्न सक्ने:** पोखरा प्रज्ञासभालेभाषा, साहित्य, संस्कृति, ललितकला, नाट्यकलावा सङ्गीत सम्बन्धीविषयमाउल्लेखनीय योगदान पुऱ्याउने व्यक्तिलाई सम्मान तथापुरस्कार प्रदान गर्न सक्नेछ ।

२९. **प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्ने:** पोखरा प्रज्ञाप्रतिष्ठानले प्रत्येक वर्ष आफूले गरेको काम कारबाहीको वार्षिकप्रतिवेदन प्रमुख संरक्षक मार्फत महानगर नगर कार्यपालिकामा पेश गर्नु पर्नेछ ।

३०. **शपथः** आफ्नो कार्यभार सम्हाल्नुअघि कुलपतिले महानगरप्रमुखसमक्ष र उपकुलपति,पोखरा प्रज्ञासभाका सदस्यर पोखरा प्रज्ञासभाका सदस्य(सचिवले कुलपतिसमक्ष अनुसूची एक बमोजिमको ढाँचामा शपथ लिनु पर्नेछ।

३१. **अधिकार प्रत्यायोजनः** (१) पोखरा प्रज्ञासभाले आफूलाईप्राप्त अधिकारमध्ये आवश्यकताअनुसार केही अधिकार पोखरा प्रज्ञापरिषद्लाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

(२) पोखरा प्रज्ञापरिषद्ले आफूलाई प्राप्तअधिकारमध्ये आवश्यकताअनुसार केही अधिकार कुलपति, उपकुलपति वा पोखरा प्रज्ञासभाको सदस्य(सचिवलाई प्रत्यायोजनगर्न सक्नेछ ।

(३) कुलपतिले आफूलाई प्राप्तअधिकारमध्ये आवश्यकताअनुसार केही अधिकार उपकुलपति वा पोखरा प्रज्ञासभाको सदस्य(सचिवलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

(४) उपकुलपतिले आफूलाई प्राप्तअधिकारमध्ये आवश्यकताअनुसार केही अधिकार पोखरा प्रज्ञासभाको सदस्य(सचिवलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

३१. **नियम बनाउने अधिकारः** यस ऐनको उद्देश्य कार्यान्वयन गर्न पोखरा महानगरपालिकाले पोखरा प्रज्ञाप्रतिष्ठानसँग परामर्श गरी आवश्यक नियम बनाउन सक्नेछ ।

आज्ञाले,
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

अनुसूची १

(दफा ३० साग सम्बन्धित)

शपथ

म .... देश र जनताप्रति पूर्ण बफादार रही सत्यनिष्ठापूर्वकप्रतिज्ञा गर्छुर ईश्वरर देश र जनताको नाममा शपथ लिन्छु कि नेपालको राजकीय सत्ता र सार्वभौमसत्ता नेपाली जनतामा निहित रहेको नेपालको संविधानप्रति पूर्ण बफादार रही पोखरा प्रज्ञाप्रतिष्ठानको .... पदको कामकाज प्रचलित कानूनको अधीनमा रही, कसैको डर नमानी, पक्षपात नगरी, कसैप्रति पूर्वाग्रह वा खराब भावना नलिई, इमानदारीसाथ गर्नेछु र आफ्नो कर्तव्य पालनाको सिलसिलामा आफूलाई जानकारी भएको कुरा म पदमा बहाल रहँदा वा नरहँदा जुनसुकै अवस्थामा पनि प्रचलित कानूनको पालना गर्दाबाहेक अरु अवस्थामा कुनै किसिमबाट पनि प्रकट वा संकेत गर्ने छैन ।

मितिः

नामः

सहीः